

Tridura Nouă

Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

3 Lei ex.

Un cântec vechiu

Arad, 5 iunie.

Echilibrarea bugetului individual și traiul de toate zilele al celor nu altă avere decât munca lor, astăzi o problemă cu nenumărate fețe pentru cercetătorii ei îndepărtape. Ca orice problemă și necunoscute, cari până azi nu au fost toate găsite între cei ce s-au lăsat să se uzeze.

Fenomenul e general și manifestă se resimt în toate țările, chiar și în depărtata Americă care deține consecință o generație încrezătoare de lucru în fabrici.

Pentru cei cari leagă direct poftile vieții zilnice de valută, și mai grele se arată la orizontul general se scumpesc în gradat având tendință să atingă date mondiale. Pentru că tot cari găsesc ca singură cauză ailor de azi valuta scăzută să recunoască faptul că, la vară în aur, țara noastră a fost și înălțat ceea ce mai ieftină din toată luna. Ne așteaptă așa dar, după aceasta a nivelării o și mai se agravare a situației.

Părea noastră este însă, precum mai avut prilejul să spunem, că nu are aproape nimic de-a cu scumpirea traiului și că, în cazul, ea nu are decât o influență indirectă prin specula valutară care o întreprind unii speculatori din marelui public.

Situația se poate defini altfel: cele noastre munci nu mai producă cât să întrețină, ca înainte, existența individului. Echilibrul muncii și mijloacele de existență sunt rupt. Îl este de tot curiosă deținătorul acestui fenomen tocmai în epoca de refacere care urmărează dezorganizări generale, într-o lume când toate terenurile de acțiune reclamă energii, când munca trebuie, împotriva realității, să fie mult mai apreciată, dacă nu la ce înainte de 1914.

Explicația acestui fenomen este un complex de cauze, cari nu au în complicită lămurite de economii și sociologii vremurilor postbelice. Dacă ar fi să considerăm automobile ale tuturor constituind total, am constata un proceza nou circulație și manipulație, care ar putea, în parte, greutatea vieții. La echilibrul există încă, întrucât sumăția cumpărată este minimă deci, acoperită cu reabilitarea lucii, iar la oraș, marele număr îmbogății și speculațiunile există încă, pe urma căror se realiză profituri mari în scurtă vreme și caracteristică esclusivă a vremii noastre — acumularea, în măncăruri pușini, monedă care reprezintă munca prestată a celor mărtăniți de către, unele categorii sociale mai pot bănu, cu munca lor, cele existenții. În adevărat, un funcționar, de pildă, care primea foarte mult de la 300 de lei, azi primește 4000 de lei, în loc de 12.000 și reprezintă cei 300 de altădată cu valoare aur. Un medic primește 200 de lei vizită, în loc de 800 către cei 20 de lei dinainte. Un jocuriști mediu primește pentru o vizită, 10 lei aur în loc de 20 de altă dată, și așa am putea continua pe toată scară ierarchiei sale.

Acestea toate sunt fenomene care să fie posibilităților de în-

dreptare de azi pe mâine, pe care nețările noastre ne îndeamnă să le atribuim conducerilor treburilor obștești. E drept că nu stă în puterea omenescă schimbarea, prin măsuri legislative sau administrative, a unei situații pe care o poate îndrepta numai o totală refacere socială și economică a țării.

Sunt totuși, unele măsuri de ordin administrativ cari, alese și aplicate cu rigurozitate, poate rectifica întrucăță și în parte, acest proces de mizerie socială. Măsurile vor fi cu atât mai eficiente, cu cât ar fi să se ia mai de jos, dela amănunte. Specula, această plagă care procedează și grăbește scăparea mecanică a vieții, poate fi combătută cu succes, dacă, în măsurile ce se iau să fie seamă de situația locală și economică, măsuri pe care legea elastică împotriva speculei le lasă la aprecierea organelor indicate prin ea.

Să spus și să repetă de nenumărate ori că restricțiunile cari lovesc în libertatea comerțului aduc mai mult rău decât bine, fiindcă se lovește în producție. Lucrul este cu desăvârșire inexact. Dimpotrivă, o comprimare căt de puternică a prețurilor, aplicată în mod ideal, la cota consumației interne, ar putea duce chiar la deslegarea problemei celei mari, a ridicării puterii de cumpărare a leului, din spatele căreia se surde mirajul luminos al unor vremuri normale. O falociune a efectului cu cauza care, în această poveste a basmului cu cocoșul roșu, nu pare să lipsită de logică.

Se pare că tot ceeace reprezintă o necunoacătură în această problemă a scumpirii vieții se datoră speculei. Așa, de pildă, ca să raportăm spusele noastre, la ceeace se petrece în momentul de față în Arad, nu mai specula poate explica de ce alimentele se scumpesc acum la începutul verii, în tocul recetei de legume și zăzavaturi, când furage se găsesc sădejuns și când cheluielile producătorului sunt modime.

Mergem în adevăr, în goană geometrică spre scumpire. Situația ne îndepărtează să revenim în special asupra îngreunării mijlocierelor de existență în orașul nostru. E un cântec vechiu și totuși nou și cu repercușiuni dureroase asupra biletelor noastre pungi.

Compromisul Anglo-Francez

O telegramă a corespondentului nostru particular, ne înștiințează că în editorialul de eri al ziarului „Times” se afirmă că între Franța și Anglia ar fi intervenit o înțelegere generală asupra marilor probleme pendiente.

Ințelegerea se referă la următoarele cheiaștii: pactul de siguranță, chestiunea datelor interiale și problema rușilor. Înțelegerea s-a făcut pe baza unui compromis pe care Franța acceptă limitarea pactului de garanție la frontierele occidentale ale Germaniei, obținând în schimb libertatea de a trimite, la caz de nevoie, ajutoare militare Poloniei și Cehoslovaciei, în tranzit prin zona neutralizată dealungă Rhinului, lăsăcă prin aceasta, acțiunea Franței să fie considerată ca o agresiune împotriva Germaniei.

PARIS. — După ziarul „Matin” pactul occidental, astfel după cum e sămăcăt de nota britanică, satisfac Franță în fatigă și nu trebuie să neliniștească pe niciunul din aliații Franței.

„La Journal” scrie: Nu este sigur dacă Germania va accepta pactul, astfel după cum este interpretat, însă aceasta va dovedi intenținea sa de a se sustrage de la împăriile tratatelor.

NOTE

Dicționarul Academiei Române

Arad, 5 iunie.

Mulți dintre cititorii noștri și pot să poată că Academia Română pregătește tipărirea unui mare dicționar al limbii române. Redactarea acestui dicționar este încredințată unei comisiuni compuse din domnii Th. Capidan, N. Drăgan, Constantin Lacea, I. Radulescu-Pogoreanu, A. Procopovici și Jordan, sub președinția domnului Sextil Pușcariu, profesor la Universitatea din Cluj.

După cum a sărmăt și în Sextil Pușcariu într-o sedință recentă a Academiei Române, cu prilejul citirii raportului comisiunii Dicționarului, tipărirea materialului, care ar cuprinde cinci fascicole, constituie o necesitate urgentă pentru misiunea noastră culturală.

Lumea aşteaptă cu deținută, a declarat în Pușcariu, să vadă că Academia Română continuă cea mai mare din lucrările începute deopotrivă de necesitatea tuturor celor ce studiază în mod științific limba română și marelui public care acum după unire, are mai mult decât oricând nevoie de a cunoaște întregă consemnată limbă noastră.

După unele informații, tipărirea va începe în toamnă, așa că opera aceasta va face un pas înainte spre realizare.

Academie Română e hotărâtă să nu crucea niciodată sacrificiul pentru a da patriei integritate și măreție.

Di Sextil Pușcariu, — o înțelegere dublată de-o neobosită putere de munca, — nuva astăzi, desigur, odihnă pășă ce nu va duce la îshândă enormă — sarcină care îi este foarte.

Ei sunt cu totul gata să ducă lămuriri asupra oricărui teme care se ocupă cu regia și regine. Sunt totuși cu privire la aceasta și cu asta mă mândreș.

Austria dorește să fie stăpână politicei sale

PARIS, 4. — Mataja, ministru afacerilor străine al Austriei, arie în „Messengerul polonez”: „În timpul din urmă Austria a cunoscut oare des, cînstea discuțiilor internaționale, care începe a fi greu de susținut de țara noastră, nu ales cănd iau în considerație puțin prietenii, făci de noi.

Austria dorește și să stăpânească politica sa, cu atât mai mult că independenta noastră este garantată de tratatul de pace“.

Turcia va intra în Mica Înțelegere

Constantinopol, 3. — După informațiuni din Angora, din sursă bună, guvernul turc ar fi primit o ofertă în vederea unui acord cu Mica Înțelegere.

Se afiră că voivodul dhal Raghib bey, ministru Turciei la București și în legătură cu această cheie.

Governu din Angora nu facă încă cunoscătorul răspunsul său.

Episcopie la Timișoara?

Foașă oficială a orașului Timișoara publică un articol în care arată jeftele, pe care orașul și aplique să le aducă pentru formarea episcopiei ortodoxe române din Timișoara. Acestea sănt un teren de 5 jug. 910 st. în plin centru al orașului, valoare 120.000.000, evacuarea unui imobil, în care să se poată așeza încă în anul acesta episcopul, consistorul și o parte din funcționarii superioři, cel mai larg concurs moral

și material la construirea treptată a unei biserici catedrale monumentale, a unui palat consistorial, a unei case parohiale palat episcopală în formă de vilă, și a unui local seminarior.

O delegație s-a prezentat la dîntru președinte și a primit asigurarea că episcopia se va face prin mutarea episcopiei Carașeșului și prin detasarea protopopiatelor de stânga Mureșului dela episcopia Aradului.

O Regină despre Regalitate

Ziarul „Neue Freie Presse” a început publicarea unei serii de foiletoane scrise de regina României. Redăm aci primul folieton după ziarul vienez:

Bătrâna regină Carmen Sylva a scris odată în călătoria ei „Cugările unei Regine” o vorbă amără dar adevarată: ea a spus „Ce mari din această lume sunt menți să desfășeze publicul, chiar cu funerăriile lor“.

Ea nu a pronunțat niciodată o vorbă mai adevarată, dar numenii nu reflectă asupra cuvintelor, care privesc pe alii oameni...

Ei sunt cu totul gata să ducă lămuriri asupra oricărui teme care se ocupă cu regia și regine. Sunt totuși cu privire la aceasta și cu asta mă mândreș.

Tot astăzi sunt singura, care poate spune regelui totul, care poate să împărtășească de la el.

Niciodată cineva n'a fost prea mic, prea nefosat pentru mine.. Oricine, dela primul ministru sănătății până la cersetorul putea să găsească ascultare în mine.. Astfel am devinut instanță supremă și mare și mic se poate oricând adresa. Când orice speranță s'âstărsit, mai suat eu regina, prietenă, singura care înțelege totul, care și dincolo de orice invadie și rivalitate, care nu are nici un motiv de-a vîsi și se urce mai sus și să fălătorească pe alii, singura care răbdare nu cunaste limite, mama care comunitatea, iubite, ajută, înțelege..

Tot astăzi sunt singura, care poate să spune regelui totul, care poate să împărtășească de la el.

Nici consider nici măcar cu un atom mai bună decât camerista mea, decât un invățător, decât un munitor de fabă sau decât un tăran care își cultivă pământul. Dar mă consider cu siguranță mai astădătă decât o șopâră sau o poziție dominantă. Înțelegerei încălză de-a doua oară cu privire la această lume.

Ei sunt o regină. Sunt măndăru de-a fi. Să mi se răspundă: îi ce fel a fost Leână?

Înțelegerei încălză de-a doua oară cu privire la această lume.

Tară mea a fost o țară mică, puțin cunoscută. El a devenit preoccupied viețile mele. Pentru țara mea mi-am dat tineretă, bucuria, libertatea, pe care le-aș fi putut să le ia.

I-am dat timpul meu întreg, creșterea, sănătatea și energia mea pentru a încuraja străduitoarea de viață și de expansiune.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

Am susținut și apără interesele sale atunci când au fost atacate.

FOILETON

Cetatea Crinului Roșu

— Scrisoare din Florența —

În 1321, în timpul agostei care includeau exilul lui Raveana, soțul lui Dante Alighieri se întrebat cu indureră și nostalgia în care se născuse și pe care nu mai avea să-l revadă: spre Florența, cetatea „frunosului Staat loan” precum o definire mare Poet în cenușă de pe urmă în timp ce gândul său — aproape orbită de umbrelor veșnicilor nopti în care se pregătește să se

Mica publicitate

Cașt imediat față în casă, română care nu știe nici o iotă ungurește. li plătesc lumenar 150-200 Lei. — I. Laita inv. director, Pececa Maghiară. (1265)

De vânzare lângă linia principală pe un drum de 5 minute dela gară, un resturant și prăvălie, cu o locuință bună și cu un intravilan de 1 jug. cat. — Adresa la Antonie Szeifert proprietar, Tovărădă, județul Arad. (1266)

ATENȚIUNE! (1268)

BERE BRAGADIRU

la sticle. Se găsește numai la firma

Gheorghe Stelu, Strada Eminescu No. 28.

Ceasornice și bijuterii se capătă pe prețuri moderate la **Csáky** în Arad, vis-a-vis primăriei orașului. (Atelier propriu de ceasornic și gravor). (1257)

Brutăria „Mărășesti”
in Str. Colonel Paulian 6.

V. PANAITESCU
vinde pâine superioară, pâine albă
cu 21 Lei Kg. (1267)

Pâine integrală . . . . 14 Lei
Pâine semineagră . . . . 17 Lei

De vânzare în comuna Covăsint lângă gara tramvainului No. 8, o vîie de 3 jug. cat., cu o casă din 5 camere locuință, pivniță și coloană mare pt. stors, fântână, 80 hl. butosiu, preș și alte aranjamente apartinătoare viei. Adresa la:

Vasile Mihaclovici
Micălaca-veche, Str. I No. 19. (1263)

Răspândiți Tribuna Nouă!

Publicațione de licitație.

Clientul meu Adolf Weisz comerciant de cereale din Aradul-nou, va vinde pe riscul firmei Cassa de Păstrare Civilă Soc. An (Polgari Takarékpénztár R.T.) din Cluj, cumpărător în întârziere, 300 cvintale (treisute) porumb din județul Arad, sănătos, uscat, vânturat, paritatea Arad, încărcat în vagon într-o poziție, prin intervenția și în biroul notarului public dr. Silviu Păscu din Arad (Strada Alexandri) persoanei ce va oferi mai mult plătină în numerar la licitația publică ce se va ține în ziua de 10 lunie a.c. la orele 3 d. m. — în caz de nevoie și sub prețul de strigare.

Prețul de strigare este 550 Lei de evinal; ceice doresc să liciteze, sunt datori să depună înaintea începerii licitației la susținerea notar public 20% din prețul de strigare ca vadiu, iar licitatorul cumpărător este dator să achite imediat după adicțiere prețul de cumpărare prin licitație. Marfa va fi imediat predată cumpărătorului, socoteala finală a prețului de cumpărare se va face paritatea Arad încărcat în vagon.

Impozitul pe cifra afacerilor și timbrul proporțional grevează pe cumpărător și se vor achita în numerar.

Intrucât licitatorul cumpărător nu achita prețul de cumpărare în sensul acestor condiții, își pierde vadiul și licitația va continua pe riscul său.

Arad, la 5 iunie 1925.

Dr. Oscar Molnár,
advocat, Str. Crișan 10.

Reclama
e sufletul
comerțului

poporului său, acela care nu-i niciodată obosit, niciodată nerăbdător, niciodată descurajat, niciodată egoist, acela care nu vrea niciodată ceva pentru sine. Așa e un rege — un adevarat rege.

Regele meu să este. Noi nu suntem altceva decât niște părinți, veghetori, răbdători, mai tocmai un țărtători, afară de cauză cănd iertarea ar fi o crimă importanță și a intereselor ei. Regele meu nu se gândește nici odată la sine însuși și are cea mai formidabilă concepție despre țările, ce-am întâlnit o vreodată.

Vîn nou pentru vase vechi; regine nouă în locul celor vechi! Da cred, că eu suntem un nou fel de regină. De sigur că eu suntem pețec timpul sezând pe tron cu o coroană pe cap, închisă într-o colivie de sticla, care să mi apere de atingerea cu restul lumii. Nu! Firește posed o coroană! Si o port chiar, la sunătoare ocazii.

Si nu numai atât, să prezint minunat de bine cu coroana mea: ea se protiveste bine cu figura mea — dar și grea, grozavă de grea. Când o port trebuie să stau drept, cu capul ridicat foarte sus și trebuie să

păstreze un zimbău, pentru că nimenei să nu observe cătăre de grea.

Totuși nu mă cred atât de interesantă cum poate apărea altă. N'am vreme să mă ocup de astăzi căva, sunt o fire prea multă. Muncesc neîntrerupt și de aceea nu-mi rămâne vreme să mă privesc pe din afară într-o buană zi fosă, am să vă informesc, dacă dorință cum își petrec timpul o regină și vezi face ochii mari! Firește că mă ocup și cu lucru și cu carile fac cu placere și nu numai că de aceea ce sunt nevoie să le fac. „A munci mereu și să nu avea nicio bucurie, tăpesc pe om”. Îmi place grădinăria, îmi place căptuirea, îmi plac casii. Îmi place să aranjez case și încăperi. Scriu cu placere, iubesc poezie și muzică. Mă interesez de orice nouă descoperire. Îmi plac lungii plimbări cu automobil și îmi place să vad localități și țări noi. Si mai presus de toate iubesc natură și frumusețea sub orice formă.

Last but not least îmi iubesc copiii. Mult. Si am făcut tot posibil să-i cresc bine, în conformitate cu tradițiile și principiile noastre — clar și în conformitate cu vremea noastră. „Noblesse oblige”.

Procesul asasinilor lui Ciordă și Bolcas

— Depozitările martorilor. —

Orașul Mare, 3 iunie.

Azi dimineață la orele 9 se continuă interrogarea martorilor. Primul ascultat este Valeriu Dancu care declară că asasinarea lui Bogdan a fost săvârșită de 6 soldați săciu. Augustin Ciordă — fratele martirului ucis — declară că cunoaște pe acuzații Szanto și Magos. Au-

nimic despre asasinarea lui Perță. A fost bătut de soldații care au primit ordin dela acuzatul Sachi, care l'a maltratat. La Lunca a fost închis într-o pivniță unde a fost bătut două nopți. Până azi suferă în urma bătailor.

Eugen Blaga declară că a plecat împreună cu Alex. Pteancu la Lunca să văză ce i s-a întâmplat lui Ciordă. Când a sosit la Lunca a văzut în curtea casii uchișului său cățiva soldați care i-au spus că Ciordă și Bolcas au fost uciși în noaptea aceea. Sedința se continuă la ora 7 seara.

0 zi aleasă

— Sfîntirea drapelului Școalei primare din Buteni. —

Buteni, 30 Mai.

În 31 Mai s'a săvârșit una din cele mai frumoase și mireșe fapte pentru comuna Buteni, datorită lovăștilor și învățătorilor din această comună.

Înființarea pe ziua de 16 iunie.

Martorul următor este soția lui Petre Cipu, care declară că a fost

definătă, jefuită și bătută de soldați maghiari.

Isaia Bonciu declară că nu știe

vremuri n'am să putut o face decât cu bătonet-le la spate...

(La vorbele acestora păzii slătura în

mâinile nașii doi protopopese Roxin, iar

în mijlocul pânzelui se vedea pajura Statului unitar și României întregie).

Cinste vînată apostoli ai neamului, cari

vă sacrifică și dăti tot ce aveți mai bun,

fără să cereți în schimb altceva decât recunoștință...

După cîndva momente când proto-

iereul Fl. Roxin opune aceste cîndva sa-

cerdote: „Bucurăntă să fie măiniile,

cari au lucrat acest standard, sub a cărui

ocrotire voi micilor școlari, veți învăța ce

este frumos și bun, veți învăța a îmbri-

nă și patria, neamul și mai târziu când

țara va avea nevoie de brâtele voastre, tot

sub ocrotirea lui veți fi învingători. Ma-

reștează această zi, când liberi și indepen-

dienți săvârșim această faptă, pe care în vî-

na se formează un altă din

mitii școlari, locuitorii comunei, pornind

spre pădure pentru a serba măialul tradi-

tional.

Ultimul cui a fost bătut de vînă dintr-

învățători care a rostit cu această ocazie

cuvinte calde și adâns simțite în numele

cercului cultural Buteni.

La ora 11 se formează un altă din

mitii școlari, locuitorii comunei, pornind

spre pădure pentru a serba măialul tradi-

tional.

În frunte era steagul a cărui gardă era

formată de către tineri învățători ai cercului:

Popovici, Bitzoiană, Teiculescu, Jugu și Ma-

reștează această zi, când liberi și indepen-

dienți săvârșim această faptă, pe care în vî-

na se formează un altă din

mitii școlari, locuitorii comunei, pornind

spre pădure pentru a serba măialul tradi-

tional.

Pe care Luca Pitti îl porunci în 1440 lui

Bramelleschi spre a servi de locuință, avem

o idee despre învelișarea și festul aceler

cetățenii ai Florenței cără din negoi și din

meșteșuguri scoțeau bogății nesecate. Ne

neșărtă suferă ca un supus al său să aibă

un palat mai frumos, Cosimo I. dei Medici

— în 1549 — voi să îl cu de-a silă palatul

Pitti: proprietarul însă cără despăgubire

iar Cosimo trebuia să plătească 400,000

florini de aur. Parentul Palatului Pitti este

ascultat din gradina Boboloi în care tro-

nează fântâna Oceanului a lui Giambologno.

Vin celelalte palate vechi: palatul Strozzi,

străveche locuință a uneia dintre cele mai

famoase familii florentine, luându-se la în-

crecere în fast cu familia Pitti, ba chiar și

cu aceea a Medicilor, palatul Del

Podesta, astăzi muzeu, din veacul al XIII-le-

zi, palatul Davanzali (veac. XIV); palatul Me-

dicilor, cu liniștiții și granitice, cu gân-

guri întunecoase. Acurata este rezidența

Prefecturei.

Dacă întreaga Florență este o măreță in-

mănăstire de opere de artă, în Galeriile

și în Muzeele sale sunt închise adevărate co-

munități de opere de artă, în Vilele

de la villa Medici, villa Madama, villa

Scipione, villa di Bardi, villa di Castello, villa

di Poggio, villa di Cafaggiolo, villa di

Castello, villa di Poggio Imperiale, villa di

Castello, villa di Poggio a Caiano, villa di

pe mulți din asasini ca funcționari în
guvernare.

Incerarea locuitorului primului ministru

la lângă motivele arestării lui Benitzky

sau și ea zădărnicită prin zgoastă și în-

ștergerea opoziției, care a cerut să se

amenseze o comisie parlamentară de

șefie sub președinția contelui Appony,

pentru că să se stabilească exact temeiurile

acuzațiilor aduse de Benitzky regentului

Horthy.

Muncitorii organizati din Budapesta s'au
întrunit acasă pentru a hotărî declararea
grevei generale, ea o demonstrație înnoastră
suspândării ziarului „Az Ujság".

Dela Tribunal

Condamnarea unei infanticide

Arad, 5 iunie.

Fiind supușă vizită medicală, s'a constatat
însă că ea a născut decurând și își omorăne
nu născut aruncând-o în groapa cu gunoi.

Acum trei luni a fost aliat între groapa
cu gunoi în curtea unei case din Calea Rad-
u, cadavrul unui nou-născut.

Acestă descoperire lugubru a fost întâl-
nită de prefectura poliției, care luană
cognosi pe urmărirea autorului necu-
noscut al infanticidului s'a descoperit că fi-
oană crima a comis-o servitoarea Elisabeta
Molnar care era în serviciu la o familie ce
trăinește în același imobil.

Servitoarea Molnar a tagadit la început,
în ceea ce interogatorului ce i-a luat la po-
tere, că ar fi autoarea crimei.

O ședință impresionantă

Soldatul Aurel Cornea de loc din Ciuci, a
mut azi să răspundă în fața tribunalului din
localitate pentru incercare de asasinat, tră-
zând din un revolver, anul trecut, cu ocazia
unei mari certuri în familie, asupra tatălui
său. Acesta în urma unei rane grave cauzată
de proiectul revolverului, ce i-a pătruns
în abdomen, a fost tratat luni de zile în spî-
nă și a murit.

Consiliul de judecată a condamnat o pe-
infanticidă mamă, având în vedere multe cir-
cumstanțe, la 8 luni închisoare.

La deschiderea acestui proces, ce a avut loc

azi înainte de masă, la tribunal, servitoarea
Molnar și recunoscut înfractoroaarea faptă,
dar stăruia că copilul se născuse mort. Din
procesul-verbal luptă cu ocazia autopsiei ca-
zavîrului s'a constatat însă că copilul se născu-
se viu și a fost aruncat încă viu în groapa
cu gunoi.

Consiliul de judecată a condamnat o pe-

infanticidă mamă, având în vedere multe cir-

umstanțe, la 8 luni închisoare.

În urma unei rane grave cauzată
de proiectul revolverului, ce i-a pătruns
în abdomen, a fost tratat luni de zile în spî-
nă și a murit.

Cu ocazia drăbătierii de azi, tatărul Cornea

în depus că tatăl său obiceiuse să bea peste

mai multă și în stare turmentată se certă me-

re cu manușa pe care deseori o să i se lovea.

În urma unei astfel de certe între tatăl său

și mamă, el a lăsat parte mamiei sale. Bă-

trânul Cornea a atât pe deosebire aceasta cu o

țară de fier, dar el văzându-i se periclită

vîsta a scos revolverul cel puță la sine și

a tras asupra tatălui său. El a căutat să-l

nimerescă pe tatăl său în prior, pentru a

face înofensiv, proiectul însă i-a pătruns

în abdomen.

Impresionantă a fost depunerea mamei acu-

zață, aceasta spunând, că soțul ei, care e

un om caritabil și place lucrul și zilnic să

imbiță la să omorate pe fiul lor, dacă acesta

nu s-ar fi apărat.

Consiliul de judecată, după această depu-

nere a declarat pe acuzat vinovat singur

în cauzarea de leziune gravă condamnându-

la 40 zile închisoare, calculându-i-se această

pedeapsă în timpul că a fost săiat în pre-

venție.

INFORMATIUNI

După zece ani — Demolarea morii Sze- chenyi —

Arad, 5 iunie.

Luni se vor începe lucrările de demolare
a morii Sechenyi, după indelungatele stă-
jinte ale Primăriei pe lângă stăpânii acestei

înfiptă în mijlocul orașului moara Se-
chenyi a perichitat odată întregul oraș cu
pericolul incendiului. De atunci au trecut
zece ani.

Zece ani de când această moară distrusă
de incendiu își ridică deget zidurile apre-
numit. Cei care au trecut prin orașul
nostru s-au întrebat mirați ce rosturi mai
în aceste ziduri puști care nu slăiesc de
acele decât ca un decor foarte potrivit
unei caravane pitorești cu trei vagoane de
casă patră plus o locomotivă, căruia oamenii
îotați cu o imaginea de Edgar Polii zic
ramail.

Sunt zece ani decând acest tramvai —
și moara Sechenyi pe vremuri — are
îndură sinistre de incendiere.

Iufiștă în mijlocul orașului gezeșul peri-
etează întregul oraș cu pericolul incendiului.

Nici nici se plâng cetățenii pașnici care s'au
înținut cu pantalonii perforați de schantele
caselor de lemn.

Totuși gezeșul nu va fi „demolat". E o

adreșă După zece ani...? e.m. bo.

Călătoria Suveranilor

BUCUREȘTI. — Sănătatea M. S.

Regelui se îmbunătăște din zi în zi.

Să hotărâșă definitiv, că M. S. Re-

gele va pleca în 26 iunie la Paris, de

unde se va duce la Bagnoles spre a

urma o cură de mai multe săptămâni.

M. S. Regina va cerceta o baie din

Anglia. Augusta Familie Regală va

trăinește în străinătate pâna la 1

August.

Episcopul Aradului în tagina

monahală

la urma alegerii de episcop al eparchiei

Aradului, conform slințelor acordătoarelor

ale Gheorghe Comșă și primească tunderea

a hramului monahală. Dorișa nouă aleasă

de la primă ordine a înșiruit că se

aduce la monahală.

1. Drăgușinei pe arena sportivă A. A. C.

pentru exerciții libere. 2. Exerciții lioane

gimnastice. 3. Exerciții cu buzdugani. 4.

Parămidă. 5. Fuga pe întrebari 100 m. 6.

Concurs de stafetă. 7. Football. Concurs

între elevii școlilor medii Nr. 2 și 3. 8.

Distribuirea premiilor.

In caz de timp nefavorabil serbarea se va

înține la 8 iunie la orele 4 p. m.

Picătarea la arena sportivă va porni dela

școala medie Nr. 3 din Piața Imp. Traian

la orele 4 d. m.

Amânarea sămpionatului de scrîmă

Comitetul din Cluj comunică, că sămpio-
natul pentru scrîmă fixat pentru data de
7-8 iunie, la dorința Centralului din Bucu-
rești, nu a amânat pentru 28-29 iunie.

Noul rector și nouii decani dela Cluj

Senatul universitar din Cluj a ales rec-
tor pe anul 1925-1926, pe d. profesor

Spacu, directorul laboratorului de chimie

neorganică, în locul d-lui Camil Negru.

Decan la științe în locul d-lui prof. Oh

Spacu, ales rector, continuă facultății a no-

mit pe d. prof. Grințescu de la botanică. La

medicina în locul d-lui dr. Liviu Moldovanu

a fost ales decan d. dr. I. Nîțescu. La drept

d. prof. Traian Pop urmează d-lui prof.

Petru Porțiu iar la științe în locul d-lui

prof. Bărbătescu a fost ales d. prof. Paul.

Congresul profesori- lor universitari

La Cluj s'a deschis cu o deosebită sol-
lemnitate în Aula Universității congresul
profesorilor universitari dela cele patru Uni-
versități din țară.

Fraudele dela Admi- nistrația Financiară din Oradea-Mare

La Administrația financiară din Oradea-
Mare s'a dat de urma unor fraude sivâr-
site la secția pensiilor. Cineva, făcând scrip-
tele pensionarilor morți, ridică mai de-

parte pensiile în numele lor. Din cercetările

de la Bistrița s-a dovedit că este

într-un număr de 1000 de pensionari morți

că sunt manipulații de la pensiile morților.

Pe baza dovezilor, functionarul acestuia

nu este manipulat de la pensiile morților.

Dezacordul între Grecia și Jugoslavia

D. Cacoulacos, primul delegat grec, care conducea tratativele greco-sârbe la Belgrad pentru încheierea unei alianțe, a plecat la Athene cu toată delegația sa. O telegramă din Belgrad nu și anunț că tratativele s-au rupt și că nu va mai fi vorba de noui negocieri.

Ruperarea relațiilor se datorează ceterătilor "exagerate" ale jugosloviei și, mai ales, fautorii că situația schimbându-se cu desăvârșire în ultimele luni, nu prezintă niciun fel de garanție pentru Grecia.

Necesitatea alianței

Cei care solicitau alianța erau Grecii, temându-se de un atac combinat al Turcilor sau al Bulgariei. Pretențiile Turcilor au alarmat întărită cursurile politice din Athene, încât acestia au recurs la sprijinul jugosloviei. Acest lucru înțuit, s-a întâmplat acum câteva luni. De atunci situația s'a schimbat considerabil.

Pe de altă parte, Turcia prea ocupată în Asia, rezolvând chestia naționalităților, nu se mai gândește la noi aspirații în Europa. Bulgaria având nevoie de liniște internă nu tinde la aventuri, mai ales că schimbul de populații dintre Grecia și Bulgaria au determinat o destindere în ce privește problemele minorităților din cele două țări pe urmă formidabilă amenințare germană dela nord la orice importanță sprijinului jugoslov în Balcani, cel puțin până la o nouă regrupare a forțelor europene.

Cum s'a ajuns la ruptura

Cu cât seădea importanța ajutorului jugoslov, cu atât exigentele de ambele părți devinau imposibile. Jugoslavia reclama linia Ghergheli-Salonici pentru uz propriu și extinderea zonei libere a Saloniciului, ceace ar

fi însemnat o coborâre a Serbiei la Marea Egee, fără nici o lipsă. Mai mult, guvernul din Belgrad preluase protejarea minorității slave, ce se declara bulgară din Macedonia Greacă. Aceste pretenții au fost respuse de guvernul lui Mihalacopulos care a determinat eşuarea alianței greco-sârbe.

Noua politică a Greciei

Grăție celor cu milioane și jumătate de Greci veniți din Asia Mică, Grecia a devenit un stat unitar și național.

Minoritățile etnice nu numără decât câteva sute de mii, din care cei mai mulți Români, credincioși cetățenii ai Greciei, și vi-o său de mii de musulmani și Bulgari. Printre minoritățile etnice și tradiția la început, fricțiunile etnice dintre Bulgaria și Grecia, Grecia și Turcia, nu și mai au nici un rost.

O apropiere economică cu Bulgaria și cu Turcia, desigur, că va aduce cele mai bune relații între foști inamici seculari.

Deaci un curent puternic la Athina pentru a apropiere cu Bulgaria și cu Grecia. Ultima organizare, pe căi moderne, a armatei grecie îl dă posibilitatea să respingă cu succes orice atac prin surprindere, dacă ar fi. Astfel Grecia posedă azi o armată națională-puternică dotată cu cele mai moderne mijloace de luptă.

Desigur că Grecia nu poate face atâtea concesiuni fără să fi căzut cu totul sub tutela jugosloviei. Printre colaborare economică cu vecinii, prin intensitatea producției sale, prin mărarea flotei comerciale și a comerțului său, Grecia s'a gândit că poate obține mai mult decât printre alianță cu Jugoslavia.

Totuș cele două țări care au atâtea interese comune vor rămâne în strânsă colaborare și vor fi buni vecini ca și în trecut.

Economice.

Importul și exportul depozitelor liberate între România și Ungaria

Ministerul de finanțe a trimis tuturor punctelor vamale circulația Nr. 142, 108 din 2 Iunie a. e. prin care lise dă următoarele instrucțiuni despre modul cum trebuie să execute importul și exportul depozitelor liberate între România și Ungaria.

In bază convenției Nr. 7 încheiată între România și Ungaria, și publicată în Monitorul Oficial Nr. 279 din 19 Decembrie 1924 conform acestei circulații:

Importul titlurilor antebelicice neștampilate sau ștampilate cu ștampilă română sau străină este liber.

Importul titlurilor imprumutului de război ungăr se admite numai dacă proprietarul face dovada că titlurile provin dintr-un depozit din Ungaria constituit înainte de 31 Octombrie 1918 și că la timpul său au fost declarate autorităților noastre spre ștampilare.

De asemenea libretele de economie li se vor permite importul fără săndu-se aceleiași dovezi arătătoare mai sus.

Valorile în titluri, efecte etc., aflate în safe-depozite se vor putea importa numai dacă se vor prezenta dovezele — potrivit naturii lor — dela punctele 1—2 și 3.

Monetele de aur și argint precum și metalurile prețioase se vor putea importa fără numai o doveză în condițiunile însă stabilite de legea și tariful vamal.

Să se permită cășira din țară a titlurilor antebelicice, a titlurilor de imprumut de război și a oricărui altor valori și efecte, dacă se face dovada că au fost liberate din depozite conform convențiunii menționate mai sus și dacă au fost declarate la stampilare. Toate aceste doveze trebuie să fie de proprietarii valorilor.

Exportul leilor efectivi nu se va permite. Exportul va fi liber numai cu autorizația specială pentru fiecare caz în parte a direcțiunii generale a vămlor.

Exportul leilor și devizelor pentru achiziția creanțelor se va lăsa liber numai dacă se va prezenta autorizația specială pentru fiecare caz a oficiului de devize și a direcției vămlor.

Atât importul cât și exportul depozitelor susținute se va autoriza în baza unei cereri adresată către Oficiul vamal de frontieră pe unde are să intre sau să ieșă valorile indicate în cerere.

Fabricanții de mobile și noui tarif vamal

Său intrunit la sediul Uniunii generale a industriașilor din palatul Camerei de comerț din Capitală fabricanții de mobile din întregă țară pentru a discuta nomenclatura nouului tarif vamal și măsurile ce se impun în vederea unei protecții depline a industriei naționale de mobile.

Să hotărășă să se intervînă pe lângă ministerul de finanțe pentru obținerea incursiunilor produselor naționale (mobile) acordându-se condiții speciale la import pentru termenul ce nu se poate lucra la noi în țară, precum sunt „plăcățele”, prohibindu-se în schimb importul părților de mobile integră.

Dileanțele fabricanților de mobile vor fi supuse comisiile vamale, care va avea

TRIBUNA NOUA

Sterline	1020.—
Francezi	11.—
Elvețien	40.—
Italien	8.40
Drachme	370.—
Dinali	330.—
Dolari	210.—
Marcă poloneză	39.—
Coroana austriacă	30.—
maghiară	30.—
cehoslovacă	6.25.—

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:		Sosirea:	
Oradia-Mare	personal	3 ²⁰	Teiuș . . . . .
Curtici	"	0 ³⁰	Timișoara . . . . .
Pecica	"	5 ³⁰	Curtici . . . . .
Timișoara	"	1 ¹⁰	Jimbolia . . . . .
Teiuș	"	4 ⁵⁵	Săvârșin . . . . .
Oradia-Mare	accelerat	6 ²⁰	Pecica . . . . .
Brad	personal	7 ²⁰	Brad . . . . .
Curtici	accelerat	6 ¹⁰	Timișoara . . . . .
Pecica	personal	5 ³⁰	Teiuș . . . . .
Curtici	"	8 ⁰⁰	Brad . . . . .
Timișoara	"	7 ²⁰	Oradia-Mare . . . . .
Jimbolia	"	6 ¹¹	Curtici . . . . .
Oradia-Mare	"	10 ⁰⁰	Timișoara . . . . .
Brad	"	11 ⁴⁴	Curtici . . . . .
Teiuș	"	12 ⁰⁸	Pecica . . . . .
Timișoara	"	10 ³⁰	Otlaca . . . . .
Săvârșin	"	13 ⁵⁰	Timișoara . . . . .
Pecica	"	14 ⁰²	Teiuș . . . . .
Curtici	"	9 ⁰⁶	Brad . . . . .
Otlaca	"	14 ⁴⁴	Curtici . . . . .
Curtici	expres	23 ³⁷	Timișoara . . . . .
Timișoara	accelerat	19 ³³	Oradia-Mare . . . . .
Brad	personal	16 ¹⁵	Curtici . . . . .
Jimbolia	"	16 ⁰⁰	Oradia-Mare . . . . .
Teiuș	expres	7 ⁰⁴	Timișoara . . . . .
Curtici	personal	17 ²⁴	Oradia-Mare . . . . .
Pecica	"	18 ⁵⁰	Curtici . . . . .
Brad	accelerat	19 ¹⁰	Timișoara . . . . .
Timișoara	personal	12 ³⁰	Pecica . . . . .
Oradia-Mare	"	21 ³⁰	Brad . . . . .
Teiuș	"	21 ⁰⁸	Teiuș . . . . .
Timișoara	"	16 ³⁰	Oradia-Mare . . . . .
Teiuș	accelerat	0 ⁵⁵	Curtici . . . . .

Tipografia „Aradul”

aranjata cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor apartinătoare acestei brașove, precum: reviste literare, anuarie școlare, invitații de cununie, botez, petreceri, băile de vizită, etc., etc.

Tipografia Aradul S. P. A.

Arad, Bulevardul Regina Maria No. 12
(In curte la dreapta).

Cei mai buna și eficientă firma de modă

Ludovic Goldstein

Arad, Strada Brătianu (12)

Calea Ferată Arad-Podgoria

Valabil dela 31 Maiu 1925

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane		Arad - Ghioroc		Trenuri de persoane							
2	4	6	8	10	Klm.	1	3	5	7	9	11
510	800	1130	1440	1600	—	Pl.	Arad	Sot.	715	957	1334
514	804	1134	1444	1604	1:1	X	Arad C. F. R.	712	954	1331	1641
							Halța 1				
							Micălaca nouă				
521	811	1141	1451	1911	2:5			705	947	1324	1634
530	820	1149	1459	1919	6:7		Glogovaj	657	936	1316	1630
539	829	1159	1509	1929	11:6		Mandruloc	647	929	1306	1610
541	834	1204	1514	1934	12:0		Halța Mandruloc-Cicir				
559	843	1213	1523	1943	16:3		Cicir	641	924	1301	1611
604	854	1224	1534	1954	21:4		Sămbăteni	632	915	1252	1602
607	857	1227	1537	1957	22:3	</					